

Handwritten text from the adjacent page, including the letters 'y' and '4' repeated vertically.

1771.

43. Ludwig, Christianus Gellert, Ord. med. pro cancellarias:
De celebratione succorum plantarum in universum.
Programma, quo panegyria medica . . . indicit.
44. Flaxus, Antonius Gustavus: De auclendis sanitatis
publicae impedimentis
45. Puelhmannus, Tobias Ludovicus Emeritus: De arbitrio
iudicis e foro iudicis ique eliminando. Pra
gramma, quo ad orationem sollemnem innotet
46. Puelhmannus, Tobias Ludovicus Emeritus: De temeritate
iuris civitis specimen I
47. Richterius Joanes Tobias: De pacto, quo quis fun
dum sine tributis habeat, vel alienet, prohibito.
48. Schuen, Joannes Traugott: De poena legis Læviae
ex l. ult. § de alienat. iudic. mut. caus. fact.
49. Schott, Augustus Fridericus: De quaestione Domitia
na in l. 27. §. qui Testam. fac. poss.
50. Schott, Augustus Fridericus: De poena byzantiae
ordinaria, ad Const. 4. Criminal. Carolin. Art. 121.

1771.

57. Schott, Augustus Fredericus : De origine juris hereditarii Constant. Imp. S. R. I. in comitatibus et inde pendente origine cognominum eorum seu nominum gentilium .
52. Schott, Augustus Fredericus : De honoribus regis principum Electorum .
53. Segerus, Joh. Theophilus, acad. rector : Prolusio de argumento librorum Ciceronis de officiis : idem ad Gellii noct. Att. V. 13. de officio cum gradu atque ordine moribus populi Romani observato . Praeponitur, quo valentia doctoralia Joh. Franzetti Scholaei indicit .
54. Frankmannus, Gottlieb Hurden : Descriptionis immemorialis origo Romana .
55. Zollerus, Frid. Gottlieb : Observationes singulares ad pand. lib I tit. 1 et 3 .
56. Zollerus, Frid. Gottlieb : Observationes singulares ad pand. lib I. tit 7 .

1771.

57. Zollerus, Frid. Gollub: De successione mariti
in res uxoris immobiles ex jure Romano provin-
ciali Saxonico et statutorio Soraviciensi.
58. Zollerus, Frid. Gollub: Utrum venditio Gradac
in loco, quo eadem in usum est, contracta, effica-
ciam producat, si foemina eo loco recedat,
quo nulla successio Gradacica valet.
59. Zollerus, Frid. Gollub: Utrum vicia, quae legatum
testamento relictum petit, portionem statutariam
amittat?
60. Zollerus, Frid. Gollub: Utrum filijus ante
solutionem praestitam, contra relictorem et liberan-
dam agere possit?
61. Zollerus, Frid. Gollub: Observationes singulares
ad pand. l. 6 I tit. 4 c. 5.
62. Zollerus, Frid. Gollub: De eo, quod jure est circa
has danarias et obligatione vasalli erga dominum,
nec non domini erga vasallum et subditos tempore
necessitatis fugam.

1776

63. Zollerus, Frid. Gollub : Observationes singulares circa pacta emptionis venditionis adjecta
64. Zollerus, Frid. Gollub : Observationes singulares ad. pand. lib I tit. 6.
65. Zollerus, Frid. Gollub : Utrum foemina, quae in cessionem promittit, ad fidejuben dum valde adigatur?
66. Zollerus, Frid. Gollub : Utrum in processu inquisitorio contra delinquentem in contumacia procedere liceat?
67. Zollerus, Frid. Gollub : An et quatenus exceptio veritatis, a poena injuriarum liberet?

8570.

DISSERTATIO IVRIDICA

1774, 47.

DE

PACTO, QVO QVIS FVNDVM
SINE TRIBVTIS HABEAT, VEL
ALIENET, PROHIBITO.

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

I N D V L T V

P R A E S I D E

IOANNE TOBIA RICHTERO

I. V. DOCT. P. P. ORD. ET CIVITAT. LIPSIENS. SENAT. CET.

AD DIEM XXVIII. MART. A. C. N. MDCCLXXI.

H. L. Q. C.

P V B L I C E D E F E N D E T

R E S P O N D E N S

HENRICVS CHRISTIANVS STEINDORFFIVS

T H A L L W I T I O - W V R Z E N S .

L I P S I A E

E X O F F I C I N A L A N G E N H E M I A .

1777

DISSERTATIO IURIDICA

DE

PACTO. QVO QVIS EVNDVM

SINE TRIVVS HARRAT. VEL

ALINNET. PROHIBITO.

AVSTRIAE IMPERII

INDVLT

DE

IOANNE TOBIA RICHTERO

AVSTRIAE IMPERII

AVSTRIAE IMPERII

AVSTRIAE IMPERII

AVSTRIAE IMPERII

AVSTRIAE IMPERII

HENRICHVS CHRISTIANVS STEINDORFFVS

AVSTRIAE IMPERII

AVSTRIAE IMPERII

ILLVSTRISSIMO
ATQVE
EXCELLENTISSIMO DOMINO
DOMINO
GOTTHELF ADOLPHO
S. R. I. COMITI
AB HOYM

DYNASTIARVM DROYSSIG, SCHLAWENTIZ,
ALTHAMMER, GROSHELMSDORFF, GROSNITZ, GLEINA,
NEBRA, BIRCKICHT, SCKOEHLN, THALLWIZ,
OCHSENSAAL, LOEBIZ, STRELLN, CET.
DYNASTAE AC DOMINO
SERENISSIMI ELECTORIS SAXONICI
CONSILIARIO INTIMO ACTVALI, NEC NON CAMERAE
TERRITORII ECCLESIAE CATHEDRALIS NVMBVRGENSIS
AC ZIZENSIS DIRECTORI,

DOMINO INDVLGENTISSIMO
MAECENATI LITTERARVM
MAXIMO

ILLUSTRISSIMO

ATQUE

EXCELLENTISSIMO DOMINO

DOMINO

GOTTHELF ADOLPHO

FRACOMITI

AB HOYM

FRACOMITI DOMINI, SEBASTIANI
ADAMMER CROSNELMSDORFF GROSSITZ, GROSSITZ
NESTL, BIRCHT, SEEGHILF, THALWITZ

CONSTITUTIO LIBERIS, STRALIS, 1785

FRACOMITI AD DOMINO

FRACOMITI, FRACOMITI, SACHSIA

CONSTITUTIO INFINO ACTUALI, SEU NON CANONICA

FRACOMITI, FRACOMITI, 1785

AC LIBERIS DIRECTOR

DOMINO INDULGENTISSIMO

MAECENATI LITTERARVM

MAXIMO

COMES ILLVSTRISIME
DOMINE INDVLGENTISIME

N

on sunt e longinquo mihi repetendae rationes, cur hunc libellum Academicum, Illustrissimo Nomini TVO dedicandum putauerim. Omnes enim TE admirantur et colunt, non tam quod TE, COMES ILLVSTRISIME, fortuna in altissimo dignitatis ac honoris gradu collocavit, quam quod eximiiis virtutibus, et ea sermonis comitate es ornatus, vt quamuis TE ament, et TVAS virtutes laude singulari prosequantur, tamen TE non satis posse amari, atque laudari, vno ore fateantur omnes.

Sed non desunt mihi aliae rationes eaeque maiores, neque cum aliis communes, quae me mouent. Contigit enim mihi, vt non solum Thalwicii vitae vsura frui coeperim, sed vt TV quoque, COMES ILLVSTRISIME, per multos iam annos, in me et in patrem meum, tanta conferas beneficia, vt haec occasio mihi sit exoptatissima, qua meam in TE pietatem et cultum, animumque gratum, quamuis non satis declarare, attamen leuiter possim adumbrare.

Quare

Quare ante omnia TIBI DOMINE, pro TVIS, quibus patrem meum et me ornasti, beneficiis summis, non solum deuotissimum, publice me declaro, sed hoc etiam meae in TE uenerationis et obsequii monumentum leuidense TIBI submisisse trado, certissima spe ductus, ut pro TVA indulgentia illud sis accepturus. Quae cum consecutus ero, me omnia, quae mihi summa sunt, consecutum putabo.

Quod reliquum est, gratiae TVAE, qua nihil mihi illustrius, et ad spes fortunasque meas stabiliendas accommodatius contingere potest, me quam maxime commendo, et pro vitae TVAE diuturnitate ac perpetua felicitate, ardentissima vota facio, ut Deus Optimus Maximus TE, cum gente TVA Illustrissima, semper saluum praestet ac incolumem, omnibusque diuinis accunulet beneficiis. TE enim saluo, nec patriae nostrae in TE unquam de-erit praesidium firmum, magnumque decus. Permaneo

NOMINIS TVI ILLVSTRISSIMI

*Lipsiae
d. xxv. Martii.
MDCCLXXI.*

*obsequentissimus obseruantissimusque
cultor*

HENRICVS CHRISTIANVS STEINDORFF.

DE PACTO, QVO QVIS FVNDVM SINE
TRIBVTIS HABEAT VEL ALIENET,
PROHIBITO.

§. I.

Vnumquemque hominum, ne dicam in republica tantum, verum etiam inter gentes, liberam iure concessam facultatem paciscendi habere, ita vt pacto vel alium sibi, vel se quoque alii, obligare, indeque vel ipse agere, vel etiam conueniri possit, cognitum satis est, neminemque fugit. Quodsi tamen quis hoc iure suo vti velit, necesse omnino est, vt tam ipse paciscens in ea sit conditione, quae vel iure naturali in paciscentibus requiritur, quam res, de qua pactum ineundum est, ita comparata, vt sit in commercio priuatorum, et obligatio pacto constituenda euentum habere, nec non intuitu iuris inde oriundi, alterutrius partis interesse possit. Ita quod ad conditionem paciscentium attinet, res ipsa postulat, vt consentiant, adeoque vt etiam consentire possint. Indeque summa ex necessitate requiritur, vt paciscentes libero tum intellectus tum voluntatis vsu gaudeant, illo scilicet, vt intelligant quid fiat,

Cuiuslibet libera iure concessa est facultas paciscendi.

fiat, quandoquidem nemo in rem sibi ignotam, neque clare satis intellectam, consensisse videri potest: hoc autem, ut velint etiam quod intellexerunt, cum utique certum et manifestum sit, nos non omnia, quae satis etiam intelleximus, velle. Haec autem omnia si in paciscentibus concurrant, procul dubio efficiunt, ut, siue quis paciscatur tantum per se, siue pactum adiiciat contractui, idque faciat, vel ex mente iuris Romani, statim, ubi contrahitur, ut pactum fiat pars contractus, vel ex moribus nostris quocumque tempore, etiam post contractum celebratum, quandoquidem hodie pactum, etiamsi pars contractus factum non sit, nihilominus pro adiecto habetur, pro re nata, vel conditionem ex moribus, vel actionem ex contractu competentem habeant, atque pleno cum effectu instituire queant.

§. II.

Ea vero pacta, quae Legibus prohibita, prorsus inuvalida sunt.

Quemadmodum autem vel facto suo, vel alio quocumque modo Legibus contrauenire, nemini hominum est permillum, ita nec pacto idem licere posse per se patet. Hinc etiam, quantacumque sit libertas paciscendi, eo usque tamen nunquam protenditur, ut ea pacta valeant, quae Legibus reperiuntur prohibita, quia parendum est Legibus, non repugnandum. Si quis igitur in criminali causa versari, atque de re turpi et aperte inhonesta pacisci audeat, veluti de committendo furto, de adhibenda fraude, de damno alii inferendo, item de adulterio vel alio carnis delicto committendo, nec non rei illicitae mandatum contrahat, taceo alia, is non modo paciscendo nihil agit, sed simul etiam ipso hoc facto ceu illicito delinquit, ut, quamuis ex eiusmodi pacto nec ius habeat, nec alteri obligetur, tamen promeritam poenam vix ac ne vix quidem effugere queat. ^{a)} Sed sunt etiam

^{a)} vid. L. 15. ff. de condit. institut. add. L. 11. §. 3. et 4. ff. de iniur.

iam in causa civili, ubi de meo et tuo agitur, quaedam pacta prohibita, quae si inita sunt, non quidem poenam aliquam post se trahunt, nullitatis tamen effectum semper producant. Et haec duplicis generis esse conspiciuntur. Vel enim naturae negotii, cui accedunt, sunt contraria, vel alias Lege expresse vetita. Ex illorum numero sunt pactum de non praestanda euictione, item pactum, quod Leoninam societatem facit, quo quis omne lucrum quidem poscit, at tamen ex damno societatis quicquam ferre recusat; est enim indoli emtionis venditionis plane contrarium, pati hac conventionem ut emptor rem amittat, et pretium venditor retineat; ^{b)} sicut etiam societas salva manere nequit, sed eius idea evanescit, quam primum id vult effici, ut ne lucrum ex societate sit commune. ^{c)} His autem pactis, videlicet expressa Lege vetitis, accensentur pactum mohatra, quod vocant, et pactum grauem conditionem continens, venditionibus seruorum Romanorum adiectum; nam si fraus sit SCTo adhibita, puta frumento, vel vino, vel oleo mutuo dato, ut his distractis fructibus, vteretur pecunia, subueniendum est filiofamilias: ^{d)} et si intolerabilis visa fuerit saeuitia dominorum, cogeantur hi ut seruos suos bonis conditionibus venderent, ut pretium dominis daretur, cum reipublicae interesset, ne quis re sua male vteretur. ^{e)} Haec et alia eiusdem generis pacta iniuri non possunt, quia sunt prohibita.

A 3

§. III.

VI 2

- b) L. II. §. 18. ff. de act. emti et venditi conf. PRAESID. Diff. de pacto euictionis non praestandae inutili.
- c) L. 29. §. 2. et L. 5. §. 2. ff. pro socio.
- d) L. 7. §. 3. ff. de SCTo Macedoniano.
- e) §. 2. I. de iis qui sui vel alien. iur. sunt.

§. III.

*Ita pactum est
illicitum, quo
quis fundum
sine onere pu-
blico vel reti-
nere vel ac-
quirere cupit.
Proponitur
Thema.*

Inter pacta prohibita non immerito illud refertur, quo quis, vt fundum in republica sine tributis habeat vel alienet, interdit, cuius rei duo potissimum casus contingere posse arbitror. Aut enim fundi possessor vult eum in posterum sine pensatione publica tenere, ideoque omne onus ei impositum per conuentionem in alium transferre, suumque fundum ita liberare a tributis studet: aut vendit quis fundum suum tanto carius, atque per pactum tributa eius futura praestanda in se recipit. Equidem ridiculum, imo ferme insanum eiusmodi pactum videri, quo quis rei alienae onera in se recipere non dubitat, facile confiteor. Quid autem est tam absouum, quod non aliquando et interdum saepius in republica eueniat? Ita etiam huius generis pactum non adeo raro euenire posse, quilibet aequae facile mihi largietur. Magis mirandum est, quod fuerint ICTI, qui sibi persuadere potuerant, eiusmodi pactum saltem intuitu paciscentium subsistere posse.^{a)} Ego vero alia omnia vera esse, iure meo arbitror, atque nunc tale pactum nec intuitu paciscentium, nec ratione fisci valere, sed aperte prohibitum esse, probabo, simulque hac in re ius Ciuile Romanum cum iure Saxonico Electorali egregie conspirare monstraturus. Primum itaque argumenta sententiae meae adducam: deinde vero Leges obstantes conciliabo, et DD. dissentientes refellam.

§. IV.

^{a)} Vti in hac opinione fuerunt STRYCKIUS ad LAUTERBACH. ad Pandect. Tit. de action. emti et venditi p. 359. voc. subsistit. BRUNNEMANNVS ad L. 42. ff. de pact. n. 2. aliique. Quibus annumerari potest. *Iac. Frid. LVDOVICI Doctrina Pandect. Lib. XIX. Tit. I. §. 5.*

§. IV.

Quod itaque pactum, quo quis fundum sine tributis habeat vel alienet, iure Ciuili Romano, intuitu pacifcentium sit inefficax et inualidum, ex claris Legum verbis cognoscitur. Sic eam in rem CONSTANTINI imp.^a) constitutionis verba sunt haec: *Rei annonariae emolumenta tractantes, cognouimus hanc esse causam maxime reliquorum, quod nonnulli captantes aliquorum momentarias necessitates, sub hac conditione fundos comparant, ut nec reliqua eorum fisco inferant, et immunes eos possideant. Ideoque placuit, ut si quem consulerit huiusmodi habuisse tractatum, atque hac Lege possessionem esse mercatum: tam pro solutis censibus fundi comparati, quam pro reliquis vniuersis eiusdem possessionis, obnoxius teneatur: cum necesse sit, eum qui comparauit, censum rei comparatae agnoscere: nec liceat cuiquam rem sine censu comparare vel vendere. Qua Lege aperte traditur, quod quis ea conditione fundos comparauerit, ut eos immunes possideret, adeoque casus quem tetigimus, continetur, quo venditor onera publica rei venditae retinuit ac in se recepit, atque cauetur, eum nihilofecius tum pro solutis censibus, tum etiam pro reliquis vniuersis fundi comparati, obnoxium teneri, item necesse esse, eum qui comparauit, censum rei comparatae agnoscere, ac denique non licere cuiquam rem sine censu comparare vel vendere. Quid autem aliud haec omnia significant, quam ut eiusmodi pactum, quo idem factum esse cognoscitur, ipso iure sit nullum.*^{b)}

Iure Rom. hac pactum illicitum est et inualidum 1. inter pacifcentes ob L. 2. et 3. C. sine censu vel reliquis.

§. V.

- a) L. 2. C. sine Censu vel reliqu. fund. compar. non posse.
 b) L. 3. C. eod. qua talis pactio non minus illicita, et partes ea non adiuuari, declaratur, etiam tunc vbi necdum translata est possessio censualis, sed apud priorem fundi dominum forte permanet, dissimulantibus ipsis, ut non possidentes pro possidentibus exigantur.

§. V

*It. ob L. i. C.
sine censu vel
reliqu. fund.
compar. non
posse.*

Ita pariter imperator ALEXANDER huiusmodi pactum inefficax esse voluit, eamque ob causam CAPITONI hunc in modum rescripsit: ^{a)} *Ex conventione quidem, qua pactam novercam tuam cum patre tuo dicitis, cum fundum in dotem daret, ut ipsa tributa agnosceret, actio tibi adversus eam competere non potest, etiam si pactum in stipulationem deductum probetur. Sed etsi fundus aestimatus, ita ut pars instrumenti significat, in dotem datus est, ex vendito actio, ut placitis stetur, non competit.* Dupliciter hac Lege improbatur ac infirmatur pactum, quo alius quispiam, quam qui possidet fundum, eius tributa se agniturum et praestiturum esse promisit. Siue enim femina quaedam fundum suum simpliciter, in dotem dedit, atque pacto tributa eius agnovit: siue etiam femina fundum venditionis causa aestimatum in dotem dedit, atque pacto tributa eiusdem ab ipsa praestanda reinuit; utroque casu actio ut placitis stetur, expresse denegatur. Hac itaque Lege res in exemplum deducta traditur, cuius principia paulo ante a nobis exposita fuerunt. Videlicet imperatores reipublicae interesse crediderunt, ne tributa rerum immobilium secus ac ex re ipsa, adeoque a non possidente, multo minus a non domino, etiam eo, qui pleno dominio se abdicavit, exigerentur. Hinc neutro casu, ut placitis stetur, actionem competere, adeoque contractum eo nomine celebratum, aut pactum ideo contractui adiectum, etiam inter partes valere non posse, constituerunt.

§. VI.

*Conciliatur
all. L. i. C. si-
ne censu vel*

Hac occasione mentio facienda est alius rescripti, ab eodem imperatore ALEXANDRO, eidem CAPITONI eodemque tem-

a) L. i. C. eod.

tempore dati, ^{a)} nec non iisdem fere verbis compositi, non quod rem nostram probet aut illustret, sed quod partim, cum idem, quod illud alterum contineat, alterutrum quasi superuacuum et praeter necessitatem Codici insertum videatur ^{b)} partim quod hoc modo adductum nonnihil aduersi habeat, quod illi priori rescripto, pariter ac nostrae inde probatae sententiae obstat. Verum enim vero, quod unum ex his rescriptis non sit superfluum inde manifestum est, quod singularem suum casum quodlibet eorum, ut mox clarius apparebit, contineat definiatque, ita ut ambo non immerito salua retinenda sint. Deinde cum in illo priori rescripto dicatur: *sed etsi fundus aestimatus in dotem datus est, ex vendito actio, ut placitis stetur, non competit*; alterum vero, cuius hic mentionem facimus, ^{d)} alia omnia statuere videatur, his verbis: *Ex conuentione quidem, qua pactam nouercam tuam cum patre tuo dixi, cum fundum in dotem daret, ut creditoribus, quibus fuerant praedia obligata, usuras solueret; actio tibi aduersus eam competere non potest, etsi pactum in stipulationem deductum probetur. Sed si fundus aestimatus in dotem datus est, ex vendito actio, ut placitis stetur, competit*; alterum alteri grauiter omnino aduersari videtur. Sed salua res est. Prius enim illud continet pactum, quo nouerca tributa fundi dotalis agnouit, quod tamen prohibitum adeoque illicitum est: ^{c)} hoc autem posterius agit de pacto, quo nouerca creditoribus, quibus fundus dotalis obligatus erat, usuras se soluturam pro-

a) L. II. C. de pactis.

b) quod et BRVNEMANNO aliisque visum est. vid. BRVNEMANNVS ad L. II. C. de pact. n. 6.

c) all. L. I. C. sine censu vel reliqu.

d) L. II. C. de pactis.

e) L. 3. C. sine censu vel reliqu. fund. compar. non posse.

promisit, quod utique licitum est, quandoquidem vsuras pro alio soluere nullibi est prohibitum. Hinc mirum esse non potest, cur illa Lege actionem ex vendito, vt placitis stetur, non competere: hac autem eandem actionem, vt placitis stetur competere, caueatur. Hinc etiam inanem eorum operam esse merito existimo, qui antinomiam hanc qualemcunque, particulam *non* ex altera Lege expungendo tollere studuerunt. f)

§. VII.

*Explicatur
nobis aduersa
L. 52. §. 2. ff.
de pactis.*

Huic autem nostrae sententiae, qua dictum pactum nec inter paciscentes consistere et valere contendimus, valde aduersari videtur effatum VLPIANI *) vbi ait: *Pactum, vt, si quas summas propter tributiones praedii pignori nexi factas, creditor soluisset, a debitore reciperet, et vt tributa eiusdem praedii debitor penderet, iustum ideoque seruandum est.* Qua in Lege aliquod argumentum omnino inueniri videtur, quo pactum eiusmodi firmari queat, saltem inter paciscentes vt consistat, si quis fundum a tributis immunem in alterum transferat, ipse autem haec onera fundi a se praestanda sibi retineat. Cum enim in Lege pactum de tributionibus initum, quo vel creditor, quas pro fundo oppignorato soluit, a debitore recipere, vel etiam debitor, vt eiusdem praedii tributa penderet, obligari queat, iustum censeatur, id procul dubio non iniustum cesebitur, quo quis non possessor fundi tributa pacto in se suscepit, eaque futura etiam se praestitutum esse promisit. Qua in opinione etiam fuit

f) PRAESID. Select. Iur. Princ. Diff. XXVI. Pos. III. sub. lit. e) ibique alleg. DD.

a) L. 52. §. 2. ff. de pactis.

fuit BRVNNEMANNVS, ^{b)} qui idem de venditore, quod VLP-
 IANVS de creditore dixit, statuendum esse contendit. Sed huic
 opinioni obuiam iri, eaque refutari facillime potest, cum
 res ipsa loquatur casumque propositum explicet. Nimi-
 rum ante omnia pro certo ponendum est, Legem nostram
 non agere de casu, quo creditor fundum sibi oppignoratum
 possidet, quicquid incontrariam partem dicat BRVNNEMAN-
 NVS; huius enim possessionis in ipsa Lege ne verbulo quidem
 fit mentio, quod tamen procul dubio factum esset, si Lex de
 pignore in specie intelligenda fuisset. Si hoc est, uti qui-
 dem verissimum esse conspicitur, debitor in casu proposito,
 fundi oppignorati sicuti dominium, ita etiam possessionem
 retinuit; quare pactum nostrum, quo quis tributa fundi
 translati in se suscepit, hoc loco ne quidem adest, adeoque
 memorata Lex rem nostram non tangit. Ut omittam Le-
 ges Condicis derogare Legibus Digestorum. Quid autem
 utilitatis praestabit istud pactum, de quo agit VLP-
 IANVS? Re-
 spondeo: cum creditoris maxime intersit, ne tributa fun-
 di oppignorati nimium restent, eorumque cumulus accre-
 scat, eoque securitas eius deminuat, pactum illud ita pro-
 cederit creditori, ut eo promptius habeat remedium, vel repe-
 tendi a debitore, quod tributorum nomine pro fundo op-
 pignorado soluit, vel compellendi debitorem, ut ipse praedii
 tributa pendat.

§. VIII.

Possent quidem haec quae de re nostra dixi, sufficere, tum BRVNNEMAN-
 ad rem nostram confirmandam, tum ad dubia quaelibet expli-
 canda: verum paucis adhuc BRVNNEMANNO plane a nobis ^{MANN}
^{MANNO}
^{dissentienti}
^{respondetur.}

B 2

dif

b) BRVNNEMANNVS ad L. 42. ff. de pactis n. 2.

sententi vt respondeamus, operae pretium esse ducimus. Hic enim ICtus ^{a)} aperre confirmat, valere hoc pactum, quod nos huc vsque Legibus infirmari probauimus, inter pacifcentes, eamque sententiam quoque BALDO, SALICEO, CASTRENSI placere, et tantum praeiudicium fisci hic considerandum venire, qui a tantorum virorum sententia non recedendum, sed emtori potius, sicubi fiscus eum in exigendo est secutus, regressum ex pacto aduersus venditorem dandum esse putat. Idem ^{b)} alio loco ea de re pergit, talia pacta fisco tantum praeiudicare non posse, eamque conuentionem irritam esse ratione praeiudicii fisci, non ratione ipsorum contrahentium. Sed ex his dictis apparet, quod BRVNNEMANNVS ad stabilendam et propugnandam hanc suam sententiam argumentis non adeo solidis atque firmis sit vsus; nam aliorum DD. auctoritatem tantum sequi, rei suae defendendae causa, meo quidem iudicio lubricum est fundamentum. Neque certi quicquam desumi potest ex vsu fori, cum non adeo rarum sit, vt illud etiam, quod diutissime in foro seruatum fuit, immutetur, et funditus tollatur; vt omittam vsum fori, seu id quod facto fieri solet, non esse Legem. Deinde non satis est, tantum fisci rationem habere, atque eius intuitu conuentionem aliquam irritam declarare; hoc enim, quod res fisci salua sit, non facit vt eadem conuentione inter pacifcentes propterea valere debeat, quoniam utroque respectu Legibus infirmata et irrita esse potest, cuiusmodi exemplum hic omnino habemus. Certe ad refellendum BRVNNEMANNVM hoc sufficiet: quamdiu Leges expressae et clarae praeualent opinionibus DD. tamdiu etiam

res

a) BRVNNEMANN. ad alleg. L. 42. de pactis.

b) IDEM ad L. 2. C. sine censu vel reliqu. funduth compar. non posse.

res nostra, Legibus claris probata praeualebit opinioni
BRUNNEMANNI. c)

§. IX.

Supereſt, vt paucis adhuc exponamus, quod pactum, de quo quaerimus, potiffimum etiam nullum fit ratione fiſci. Equidem hac in re omnes DD. mecum facile conſentientes habeo, ex generali principio, quod P A P I N I A N V S ^{a)} tradit: *Ius publicum privatorum pactis mutari non poteſt: quod vero cauſae tributorum et fiſci ad ius publicum pertineant, tanto minus aliquis inficiabitur, quanto certius inter omnes conſtat, rempublicam ciuium tributis conſeruari. Hinc etiam ſi pactum de tributis fundi in alium translati, a transferente impoſterum praeflandis, inter partes paciſcentes valeret, tamen illud fiſco nunquam nocere aut praecudicio eſſe poſſe, ſatis conſectum et manifeſtum eſſe arbitror. Sed non deficiunt Leges, quibus hoc claris verbis cautum eſt atque expreſſum. Huc pertinet, quod in C O N S T A N T I N I imp. Conſtitutione, ſupra iam citata, ^{b)} quae rei annonariae emolumenta ſeu fiſci cauſam tractat, praecipitur, eum ſcilicet, quem conſtituerit fundum immunem adeoque ſine cenſibus fiſco inferendis comparalle, *tam pro ſolutis cenſibus fundi comparati, quam pro reliquis vniuerſis eiusdem poſſeſſionis obnoxium teneri, cum neceſſe fit eum, qui comparauit, cenſum rei comparatae agnoſcere.* Vnde cognofcitur, fiſcum conuentione priuatorum de ſoluendis tributis inita neutiquam obſtringi, ſed in exigendis iis, quamuis aliud partes paciſcentes voluerint, ſequi poſſeſſorem, cum expreſſim dicatur.*

Illud pactum etiam eſt inuadendum II. ratione fiſci ob L. 2. C. de annon: et tribut.

B 3

ne-

c) h. Diff. §. IV. add. L. 3. C. ſine cenſ. vel reliqu.

a) L. 38. ff. de pactis

b) L. 2. C. ſine cenſu vel reliqu. fund. compar. non poſſe:

neceſſe eſſe vt is, qui comparauit fundum, etiam cenſum rei comparatae agnoſcat. Ceterum quod eadem Conſtitutio eiusmodi pactum etiam ratione paciſcentium inualidum imo nullum declarat, id in ſuperioribus a me iam fatiſ explicatum eſt. Sed clariuſ adhuc de eo, quod fiſcus non niſi a poſſeſſore exigat tributa, Conſtitutio imp̄p, VALERIANI et GALLIENI^{e)} cauet hiſ verbis: *annonas iſ ſoluere debet, qui poſſeſſiones tenet et fruſtus percipit.* Neque poterit vnquam hanc Legem immutare pactum, quo priuati aliud inter ſe valere, atque onus ſoluen- di tributa alterutri paciſcentium, qui poſſeſſionem non tenet, imponi voluerunt, quoniam ex Lege paulo ante ad- ducta, cognouimus, eum, qui ſine cenſibus fundum com- parauit, nihilofeciuſ pro vniuerſis eiudem poſſeſſionis cenſibus, obnoxium teneri.

§. X.

*Iuris Saxoni-
ci Electoraliſ
ea de re diſ-
poſitio.*

Eadem plane, quae huc vſque ex iure Romano pro- bauimus, etiam iure noſtro Saxonico Electorali ſunt ſanci- ta, vt ſcilicet pactum, quo quis fundum aliquem a tributis aliſque oneribus immunem comparet, tam ratione fiſci, alio- rumque quibus onera debentur, quam ratione paciſcentium prorfus inefficax ſit et inualidum. Non eſt quod pluribus ver- bis rem exponam, cum Lex ipſa omnia perſpicue fatiſ tradat. Praeſtabit itaque verba Legiſ apponere, quibus in Deciſione XVII. de anno milleſimo ſeptingentefimo quadrageſimo ſexto,^{a)} Potentiſſimus Legiſlator noſter mentem ſuam decla- rauit. Sunt autem haec: *Dafſ ein Contract, wodurch ein Grund-*

e) L. 2. C. de annon. et tribut.

a) Dec. El. Sax. XVII. de anno MDCCXLVI.

Grund-Stück von Steuern, Erb-Zinnsen und dergleichen Gefällen befreuet wird, in Ansehen des Fiscus, des Erb-Zinns-Herrn, und dererjenigen, welchen solche Gefälle entrichtet werden, ungültig sey, ist bereits in der 65. Decision versehen. Wie es nun hierbey nochmahls verbleibet, und darwieder, was die nach ermeldter Decision, und wegen der Steuern, auch die innerhalb 40. Jahren vorher geschlossenen, Handlungen betrifft, keine Praescription statt haben soll: Also setzen und ordnen Wir hiermit, das ein solches Pactum in Zukunft auch unter denen Contrahenten, wenn auch gleich dieselben Ehe-Leuthe, oder andere personae coniunctae wären, unbeständig, und derjenige, so dergleichen Beschwerden übernommen, oder auf sich behalten, dem andern deswegen zur Euiction oder Leistung des Interesse nicht verbunden, so viel aber die bereits bisher geschlossene, Contracte anbelanget, derjenige, welcher dem andern die Immunitaet von dergleichen Praestationen versprochen, demselben das Interesse, nach proportion der onerum, wie solche von denen Schocken, so der andere übernehmen muß, oder sonst zur Zeit des Contractes entrichtet worden, zu leisten schuldig seyn, auch dem andern Theil, das Grund-Stück dem Verkäufer wieder abzutreten, und das Kauff-Geld zurück zu fordern, frey stehen, hingegen der Verkäufer, auch jeder Besitzer des Haupt-Guthes, im Fall der Käufer solch Grund-Stück an einen fremden alieniret, den Vorkauff, wenn er sich deswegen vor der gerichtlichen Vebergabe meldet, daran haben solle.

Leipzig, Diss., 1771 Lz

8570.

1771, 47

DISSERTATIO IVRIDICA

DE

PACTO, QVO QVIS FVNDVM
SINE TRIBVTIS HABEAT, VEL
ALIENET, PROHIBITO.

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

I N D V L T V

P R A E S I D E

IOANNE TOBIA RICHTERO

I. V. DOCT. P. P. ORD. ET CIVITAT. LIPSIENS. SENAT. CET.

AD DIEM XXVIII. MART. A. C. N. MDCCLXXI.

H. L. Q. C.

P V B L I C E D E F E N D E T

R E S P O N D E N S

HENRICVS CHRISTIANVS STEINDORFFIVS

T H A L L W I T I O - W U R Z E N S .

L I P S I A E

E X O F F I C I N A L A N G E N H E M I A .

